

more posneti, da o boljšem plačilu iz večih cerkvenih dohodkov govori.

Očitna godbina učilnica, sklenjena z našo normalko, menda ima vse druge namene, kakor stolni cerkvi uriti godce in pevce; tudi bi bilo ž njenimi učenci kaj malo stolni cerkvi ustrezno, zlasti o šolskih opočitnicah, ki so ravno o najviših praznikih in godovih; godbini umetnosti menda pa še manj: to nam bo vsakdo pritrdil, kdor to učilnico in njene začetne učence pozna, in gotovo tudi njen učitelj g. Nedved sam.

Kake štipendije za učence, katerim bi šla dolžnost, v stolni cerkvi peti ali gosti, niso znane ne „Novicam“ ne stolnemu predstojništvu, katero bo toraj jako hvaležno in veselo, če mu „tagespoštni“ dopisnik, ki je to reč sprožil, te štipendije imenuje, da se bo vedilo obrniti do deželne vlade, ktera bo njihove vžitnike zavezala, da spolnujejo svojo dolžnost.

Izreku, da je stolna cerkev imela nekda po dva ali tri plačane godce, hočemo nekoliko pozneje odgovoriti.

Kar se tiče zapuščin, ki odločujejo, da se zadušnice obhajajo s primerno godbo, je cerkvenemu predstojništvu znana le ena sama, pri kateri je bilo pa vse še vselej popolnoma po njenem določilu.

V srce je zbolelo vsakega, kdor je Riharjevo delavnost poznal do konca njegovega življenja, da se je dopisnik predrznil ga tako zaničljivo soditi in reči, da je le nekda imel zasluge, ki so toraj — zdaj že pozabljene! Te misli je menda tudi filharmonična družba sama, ker je ni bilo ne viditi ne slišati pri Riharjevem pogrebu, akoravno je ranjki bil njen ud več od 30 let. Po naših mislih bodo hvaležni Slovenci ranjcemu Riharju, ki je zlasti cerkveno petje prestvaril, čast in hvalo peli na veke.

Toliko bi bilo sicer že zadosti, da naši bravci zvedó, kaj „Novice“ mislijo o omenjenih dveh dopisih. Toda „Novice“ hočejo še nekoliko dalje seči in o omenjeni stvari povedati vse, kar so zvedile. Zlasti bi utegnile denarstvene zadeve naše stolne cerkve oči odpreti nevednežem. (Kon. prih.)

— Začetek šol v gimnazii in realki in pa ljudskih šol je 1. dné oktobra; zapisujejo se pa učenci, ki na novo pridejo v to ali uno šolo, že od 25. t. m. Zmiraj še upamo, da se prvi razred višje realke začne tudi letos; več ne moremo odgovoriti na mnoge vprašanja o tej zadevi; to pa tudi vemo, da, če bi se v Ljubljani ne začela višja realka, da 14 dni po začetku šol se še zmiraj kje drugod jemljejo učenci v šolo. — Bogoslovske šole se pričó 5. oktobra.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

15. dné t. m. se je zopet pričel državni zbor. Govorilo se je, da bode s tem začel svoje seje, da bode očitno pokazal svojo zadovoljnost o tem, kar se je godilo unidan v Frankobrodu zastran prenarredbe nemške zveze; al opustil je to, ker vsi poslanci niso o tem bili edinih misli. Med dosedanjimi zborovimi razpravami je bila zadeva o zaporu Rogavskega najvažnejša. Vitez Rogavski je državni poslanec za Galicijo; po postavi se, dokler državni zbor trpi, ne smé noben poslanec zapreti drugače, kakor samo takrat, ako ga ravno zasačijo pri tem, ko kaj krivičnega počenja. C. kr. deželna sodnija levovska (lemlerška) ga je 5. dné t. m. zapreti dala, ker ga je, kakor njeno pismo govori, zasačila pri hudodelstvu, ko je delal za punt poljski in se tako pregrešil zoper §. 66 kaz. zak., pozneje je imenovana sodnija našla, da je Rogavski kriv velicega izdajstva. Pretresala se je ta zadeva najprej

po izvoljenem odboru v skrivnih sejah, potem pa v očitnem zboru. Sklep državnega zbora po veliki večini glasov je bil: naj se Rogavski brž izpusti iz zapora in preiskava zoper njega ustavi za čas državnega zbora. Sklep ta se je nemudoma po telegrafu oznanil sodnii v Krakovo, in Rogavski je že na Dunaji, da se udeleži državnega zbora. Občno pozornost je izbudila ta razprava in sicer toliko bolj, ker še ni znano, o čem se je pregrešil poslanec, kateri v pismu do državnega zbora sicer ne odvrča od sebe vsakoršne krivde, pa trdi to, da ga na domu njegovem niso zasačili ravno pri kakem pregrešnem početju. — Presvitli cesar se je poda 19. t. m. v Išel, kjer ostane kakih 10 — 12 dni. O tem, da gré na Ogersko, je zopet vse tiho. — Vojaki dobijo zopet nekaj novega, namreč nove tornistre. — Tarifa za oprosteno od vojaščine je za prihodnje leto že odločena; 1200 gold. nov. dn. plača, kdor želi osvoboditi biti. — Veliki knez rusovski Konstantin je dunajskim ubogim podaril 500 cekinov. — V sredo pričakujejo v Trstu poslance, ki pridejo iz Meksike svetlemu nadvojvodu Ferdinandu Maksu cesarsko krono ponujat; ali jo bo vzel ali ne, ni neki še tako gotovo, kakor pišejo nekteri časnikarji. Pač je pomisliti dosti, preden se kdo vsede na prestol, ki ga morajo čuvati francoski vojaki. — Govori se, da ogerski dvorni kancelar grof Forgač odstopi od svoje službe. — Ruska vlada je zdaj o zadevah poljskih odgovorila avstrijski, francozki in anglezki; gledé na pogodbe od leta 1815, pravi, da je vse storila, kar je bila dolžnost njena, in da storiti še več hoče, kadar položijo Poljaki orožje z rok; siliti se pa ne dá v ničesa. S tem je menda konec vseh diplomatičnih razprav; Poljaki pa so iznova prejeli nauk, naj se nikar ne zanašajo na Pariz. Orsinove (laške) bombe so prišle že tudi v Varšavo v roke puntarjev; 20. dné t. m. je bila ena taka vržena na kočijo vojskovoda Berga, kterege pa ni zadela; le njegovega služnika je ubila. — Garibaldi je zopet zlo zbolel. — Pravijo, da 10.000 Arbanasov ima priti v Bosnijo. Bosnjaki trdijo, da zdaj zdaj se mora začeti vojska med Srbi in Turki. V Sarajevu zidajo kristjani cerkev, pa Turki jim delajo sila zaprek; še kamnja jim ne dajo lomiti. To je tista ravnopravnost, katero Turk daje kristjanu!

Razstava ljubljanska.

Kdor misli v razstavo poslati svojih pridelkov ali izdelkov, naj jih pošlje okoli sv. Mihela tako, da dva dni po sv. Mihelu, to je, 1. oktobra je vse že v Ljubljani. Pošlje naj se na vrt kmetijske družbe na Poljane ali pa naravnost na strelišče (za gradom), kjer bo razstava.

Odbor za razstavo.

Kursi na Dunaji 22. septembra.

5 % metaliki 76 fl. 75 kr. Ažijo srebra 10 fl. 75₂ kr.
Narodno posojilo 83 fl. — kr. Cekini 5 fl. 32 kr.

Loterijne srečke:

V Gradcu } 19. sept. 1863: 86. 43. 27. 34. 63.
na Dunaji } 52. 75. 57. 21. 38.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji bo 3. okt. 1863.

Zitna cena

v Ljubljani 21. septembra 1863.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 92. — banaške 5 fl. 64. — turšice 3 fl. 54. — soršice 3 fl. 10. — rež 3 fl. — ječmena 2 fl. 85. — prosa 2 fl. 82. — ajde 2 fl. 34. — oves 1 fl. 6.